

Lesley Griffiths AS

Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig

27 Gorffennaf 2020

Annwyl Lesley,

Fframwaith Cyffredin – Cynllun Masnachu Allyriadau'r DU

Diolch am eich llythyr dyddiedig 15 Mehefin ynghylch datblygu Fframwaith Cyffredin i ddisodli System Masnachu Allyriadau'r UE (EU ETS). Mae'r Pwyllgor yn cytuno â chi bod hwn yn faes technegol gymhleth, ond o bosibl yn fesur pwysig i gynorthwyo Llywodraeth Cymru i gyrraedd ei thargedau lleihau allyriadau carbon.

Mae'r Pwyllgor yn ddiolchgar i chi am gynnig eich cymorth yn ystod y broses o graffu ar y fframwaith hwn, trwy sicrhau bod chi a'ch swyddogion yn dod i gyfarfodydd y Pwyllgor. Rydym hefyd yn ddiolchgar i chi am gynnig briff technegol gan swyddogion Llywodraeth Cymru. Rwyf wedi gofyn i swyddogion y Pwyllgor wneud y trefniadau priodol i hwyluso'ch presenoldeb.

Gosodwyd Gorchymyn Cynllun Masnachu Allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr 2020 ('y Gorchymyn'), sy'n sefydlu UK ETS, ar 15 Mehefin. Yn eich llythyr, roeddech yn dweud y byddai Cytundeb Amlinellol fframwaith a choncordat rhwng Gweinidogion y pedair llywodraeth yn cael eu rhannu â'r Pwyllgor cyn gynted ag y byddant yn derfynol. Byddwch yn deall y bydd gallu'r Senedd i graffu ar y fframwaith yn gyfyngedig iawn heb y dogfennau hyn, a byddwn yn ddiolchgar pe gallech roi gwybod i'r Pwyllgor pryd y gall ddisgwyl eu derbyn.

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

✉ SeneddNHAMG@senedd.cymru

☎ 0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

✉ SeneddCCERA@senedd.wales

☎ 0300 200 6565

Er mwyn helpu'r Pwyllgor i baratoi ar gyfer ei waith craffu, byddwn yn ddiolchgar pe gallech ymateb i'r cwestiynau canlynol:

1. A ydych chi'n fodlon bod Llywodraeth Cymru wedi chwarae rhan lawn wrth ddatblygu'r fframwaith arfaethedig? A oes gennych unrhyw bryderon am unrhyw agwedd ar y cynigion?
2. Sut mae buddion Cymru yn cael eu hadlewyrchu yn y cynigion? Yn benodol, sut maen nhw'n adlewyrchu'r proffil allyriadau yng Nghymru?
3. Beth yw eich ymateb i'r awgrym gan Bwyllgor y DU ar Newid Hinsawdd, y soniwyd amdano yn llythyr yr Arglwydd Deben ar 20 Mawrth, sef bod y cynigion yn anghyson ag uchelgeisiau Sero Net y DU mewn rhai agweddau, yn ymwneud yn bennaf â'r lefel gymharol uchel o allyriadau a ganiateir o dan y cap arfaethedig?
4. Mae'r Pwyllgor yn ymwybodol bod Llywodraethau'r DU wedi ymateb i lythyr yr Arglwydd Deben, gan ddweud ei bod hi'n bwysig rhoi polisi ar waith sy'n darparu dull pragmatig a dichonadwy o gwrrd â sero net drwy'r ETS. A ydych chi'n credu bod y cap arfaethedig wedi'i bennu ar lefel briodol?
5. Yn y Memorandwm Esboniadol sy'n cyd-fynd â'r Gorchymyn, rydych chi'n derbyn efallai y bydd angen addasu'r cap ymhellach i sicrhau ei fod yn unol â'ch uchelgeisiau sero net. Bydd Pwyllgor y DU ar Newid Hinsawdd (CCC) yn rhoi cyngor ar lwybr i sero net ym mis Rhagfyr (2020) ac rydych chi wedi ymrwymo i ymgynghori ar unrhyw newidiadau i'r cap o fewn 9 mis a gweithredu'r newidiadau gofynnol erbyn 1 Ionawr 2023 os yn bosibl a fan bellaf erbyn 1 Ionawr 2024. A yw'r oedi hwn yn peri risg i'r tebygolrwydd y bydd Llywodraeth Cymru yn cyrraedd ei tharged interim 2030 ar gyfer lleihau allyriadau?
6. Sut fydd y Senedd yn cael ei chynnwys i graffu ar effeithiolrwydd y cynllun yn y dyfodol? Pa ddarpariaethau sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion mewn perthynas â'r mater hwn?
7. Mae Cymal 17 o'r Gorchymyn yn nodi mecanwaith adolygu ar gyfer yr ETS. Mae hyn yn cynnwys yr Awdurdod ETS (un neu fwy o lywodraethau'r DU) yn adolygu ei gynllun ei hun ac yn gwneud argymhellion iddo ef ei hun. Pam eich bod chi'n credu bod hwn yn fecanwaith adolygu priodol? Sut y bydd Llywodraethau'r DU yn sicrhau rhywfaint o annibyniaeth yn y broses adolygu?
8. Mae'r Gorchymyn yn nodi bod yn rhaid cwblhau adolygiadau erbyn 31 Rhagfyr 2023 a 31 Rhagfyr 2028. A allwch chi egluro pam y cafodd y llinellau amser hyn eu dewis? A allwch chi egluro sut y bydd hyn yn ategu'r llinellau amser ar gyfer cyllidebu carbon a thargedau interim a nodir yn neddfwriaeth Cymru?

9. A oes gennych unrhyw bryderon ynghylch y trefniadau llywodraethu sy'n codi o'r fframwaith, gan gynnwys trefniadau cymrodeddu yn achos anghydfodau?
10. Roedd ymateb y pedair llywodraeth i'r ymgynghoriad ar y UK ETS arfaethedig yn dweud bod 55 o ymatebwyr wedi nodi bod ganddynt ddiddordeb ledled y DU yng ngweithrediad y system, tra dywedodd 19 bod ganddynt ddiddordeb yn Lloegr, 8 yn yr Alban, 6 yng Nghymru a 2 yng Ngogledd Iwerddon. Er gwybodaeth, roedd ymatebwyr yn gallu dewis sawl lleoliad. Yn y Memorandwm Esboniadol sy'n cyd-fynd â'r Gorchymyn, fe wnaethoch chi hefyd gyfeirio at ddau ddigwyddiad i randdeiliaid a gynhaliwyd yng Nghymru i gasglu barn partion â diddordeb gan gynnwys darpar gyfranogwyr y cynllun. A ydych chi'n fodlon yr ymgynghorwyd yn ddigonol â busnesau a rhanddeiliaid Cymru?
11. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn dweud y bydd y cynllun ETS yn arwain at gostau staffio ar gyfer Cyfoeth Naturiol Cymru. Fodd bynnag, ni ragwelir y bydd y cynllun yn arwain at unrhyw gostau staff ychwanegol o gymharu ag aros yn yr EU ETS. A allwch chi gadarnhau eich bod yn fodlon bod gan Cyfoeth Naturiol Cymru ddigon o adnoddau i wneud ei waith fel rheolydd yr UK ETS yng Nghymru?
12. Yn y Memorandwm Esboniadol, rydych chi'n egluro, ar hyn o bryd, nad yw cronfeydd a gynhyrchir gan gynllun yr UE ETS wedi'u neilltuo ond eu bod yn cyfrannu at goffrau cyffredinol y Trysorlys. Rydych yn mynd ymlaen i ddweud mai dull arall y mae Llywodraeth Cymru yn ei gefnogi yw sefydlu cronfa datgarboneiddio diwydiannol i ailgylchu derbynebaw ocsiwn yn becynnau cyllido ar gyfer datgarboneiddio dwfn ein diwydiannau. A allwch chi gadarnhau a fydd arian a gynhyrchir gan gynllun arfaethedig UK ETS yn parhau i gael ei ddychwelyd i'r trysorlys? A allwch chi egluro statws eich dull amgen arfaethedig ar gyfer cronfa datgarboneiddio diwydiannol?
13. Mae Llywodraeth y DU wedi cynnal asesiad effaith ar gyfer y Gorchymyn. Nid yw'r asesiad yn ystyried rhai materion sy'n benodol i Gymru, megis effaith y cynigion ar y Gymraeg neu asesiad o'r mesur yn erbyn y nodau llesiant. A ydych chi'n fodlon â'r asesiad effaith a gynhaliwyd?
14. A fydd y fframwaith arfaethedig yn cael unrhyw effaith ar ddeddfwriaeth a/neu bolisiau presennol neu arfaethedig Cymru?
15. Yn eich llythyr, rydych chi'n cyfeirio at ail Orchymyn mwy technegol sydd i'w ddisgwyl yn ddiweddarach eleni. A allwch chi egluro pryd y gall y Pwyllgor ddisgwyl gweld y Gorchymyn hwn, beth fydd yn ei gynnwys, ac i ba raddau y bydd y Senedd yn cael cyfle i graffu arno?

Edrychaf ymlaen at dderbyn eich ymateb erbyn dydd Gwener, 11 Medi.

Yn gywir,

Mike Hedges

Mike Hedges AS
Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig.

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

